

U.G. 2nd Semester Examination - 2021

SANSKRIT

[HONOURS]

Course Code : SANS-H-CC-T-4

Full Marks : 30

Time : 1½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*1. Answer **any five** of the following questions in **Sanskrit language** in **Devanāgarī Scripts**. 02 x 05 = 10

- i) कस्मिन्नर्थे प्रथमा विभक्तिः भवति? लिङ्गमात्राधिक्ये प्रथमायाः उदाहरणं देयम् ।
- ii) 'सम्बोधने च' इति सूत्रे 'च'कारेण किं सिद्धति? किं नाम 'सम्बोधनम्'?
- iii) 'कर्तुरीप्सिततमं कर्म' इत्यत्र 'कर्म'पदे का विभक्तिः? 'ईप्सिततमम्' इत्यस्य वरदराजकृतोऽर्थः लेखनीयः ।
- iv) 'कर्मणा यमभिप्रैति -' इति सूत्रे 'अभिप्रैति' इति कीदृशं पदम्? पदस्यास्य अर्थः लेख्यः ।
- v) वाच्यं कतिविधम्? तेषां नामानि लिख्यताम् ।
- vi) कर्मवाच्ये कर्तृकारके का विभक्तिः भवति? कर्त्रधीनं क्रियापदं कस्मिन् वाच्ये भवति?
- vii) 'उत्त', 'लीढ' चेति पदयोः व्युत्पत्तिः प्रदेया ।
- viii) 'शिष्टवत्', 'अन्विष्य' चेति पदद्वये कौ प्रत्ययौ स्तः?

2. Answer **any two** of the following questions:05 x 02 = 10

- a) Translate into
- Bengali**
- or
- English**
- any one**
- of the following passages:

05

अद्य प्रातः शय्यां परित्यज्य अहं सरोवर-समीपवर्तिनि उद्याने भ्रमितुमगच्छम् । तदा सूर्यः उदितः तृणोपरि शिशिरविन्दवश्च शोभमाना आसन् । पवनो मन्दं मन्दं वाति विहगाश्च मधुरं कूजन्ति स्म । कियत्कालम् इतस्ततः परिभ्रमन् शीतलेन समीरणेन अहं सुखम् अनुभूतवान् ।

- b) Explain the following sutra with Varadarāja Commentary:

05

कर्मणि द्वितीया

or

साधकतमं करणम्

[Turn Over]

c) Account for the case-ending of the underlined words (any five):

01 x 05 = 05

- i) हे राम! त्वां नमस्करोमि ।
- ii) वृक्षमवचिनोति फलानि ।
- iii) व्याधः शरेण विध्यति ।
- iv) दयालुः दरिद्राय धनं ददाति ।
- v) अर्थबलात् न सर्वं भवति ।
- vi) बृक्षस्य पर्णं पतति ।

d) Give the resulting forms of the following (any five):

01 x 05 = 05

ह्वे+क्त, ग्रन्थ+क्त, पच्+क्तवतु, यज्+क्तवतु, परि+ज्ञा+ल्यप्, प्र+आप्+ल्यप्, अद्+त्वा, लभ्+त्वा, सह+तुमुन्

e) Re-write these sentences in passive voice:

05

छात्रः व्याकरणं पठतु । मुनयः सुभाषितान् वदन्ति । अतिथिः भुङ्क्ते । रामचन्द्रः सीतां त्यक्तवान् । वृष्टिः भवति ।

3. Answer **any one** of the following questions in **Sanskrit language** with **Devanāgarī Scripts**.

10 x 01 = 10

- i) भारतीय-जनजीवने श्रीमद्भगवद्गीतायाः गुरुत्वं महत्त्वञ्च समाश्रित्य प्रबन्धः लेखनीयः ।
- ii) Explain the sutra अकथितञ्च with examples and the commentary of वरदराजः ।
- iii) **Translate into Sanskrit in Devanāgarī script of the following passage:**

There is a beautiful garden. There are many trees, beautiful bowers and creepers. There are various charming flowers where bees hum sweetly. By the coo of the cuckoos, the spring is there ever present. In the afternoon, boys and girls come in the garden and play there. For this the beauty of the garden is enriched.